

Novice.

— **Potrjenje.** Presvitli cesar je potrdil izvolitev gosp. ces. svetnika Ivana Murnika predsednikom c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— **V knezoškofijsko Alojzevišče** sprejeli so na novo za prihodnjo šolsko leto 18 gimnazijcev. Vseh prositeljev je bilo 55.

— **25letnico**, kar slušbuje v Litiji, je praznoval na Veliki Šmaren preč. gosp. Jernej Zupančič. Preljubljenega in prezasluznega duhovnega pastirja lepi jubilej so Litijčani prav sl. vesno praznovali.

— **V Št. Vidu nad Ljubljano** so sklenili cesarski jubilej slovesno praznovati dne 24. in 25. septembra. Jubilej bodo skupno praznovali občina, župnija in vsa društva.

— **Slov. zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 4. sept. t. l. veliko narodno slavnost z razvitjem krasne svoje zastave. Zastavi kumuje preblagorodna gospa Marija Perdanova, soproga predsednika trgovske in obrtniške zbornice itd. Ob 11. uri dopoldne se vrši blagoslovljenje pred sv. Petra cerkvijo, ob 1. uri popoldne je obed pri Ferlincu in ob 4. uri popoldne veliki vrtni koncert pri Koslerju. Vrlemu društvu, kateremu je namen strokovna izobrazba članov, želimo lepega vspehe v vsem.

— **Visokošolski shod.** Kakor slovenski župani, so si tudi slovenski visokošolci zbrali belo Ljubljano, ko naravno in narodno središče Slovencev, sedežem svojemu shodu. V petek 19. avgusta so imeli prvo zborovanje v „Narodnem domu“. Zbralo se je okrog 200 visokošolcev in abiturijentov, katere je v imenu mesta ljubljanskega pozdravil gosp. župan Hribar. Istotako jih je pozdravil v imenu dež. odbora gosp. dež. odbornik Fr. Povše. K zborovalni točki Slovensko vseučilišče v Ljubljani je jurist Konrad Vodušek podal v temeljito sestavljenem poročilu natančne date, na podlagi katerih bi slovansko vseučilišče popolnoma lahko obstajalo. Predlagal je v tem smislu resolucijo, ki se je z navdušenjem sprejela. Zvečer istega dne so priredili visokošolci serenado ljubljanskemu mestu in pred magistratom zapeli tri pesmi. Župan Hribar jih je z balkona mestne hiše nagovoril. Po ulicah, kjer se je sprevod pomikal, so jih narodne dame obsipale s šopki in jih občinstvo navdušeno pozdravljalo. Spreveda se je tudi ljubljanski Sokol korporativno udeležil. V soboto 20. avgusta se je dopoldne zborovalo o drugi točki „Obče dijaška organizacija“, pri kateri je phil. Jos. Reisner poročal, da bi naj bilo akad. ferijalno društvo „Sava“ v Ljubljani središče dijaške organizacije in kako naj bi akademiki narodu koristili na gospodarskem, kulturnem in znanstvenem polji. Akademiki na Dunaji naj bodo člani „Slovenije“, oni v Gradcu „Triglava“, v Pragi „Slov. kluba“. Nasvetoval je resoluciji v tem smislu. Pri teh resolucijah je prišlo do razpora mej dijaštvom. Člani kat. akad. društva „Danica“ niso bili zato, da bi bila „Slovenija“ središče slov. dijaštva na Dunaji in so tudi brezobzirno zahtevali, da naj se „Sava“ preosnuje na katoliški podlagi. Dobro so jim odgovarjali drugi govorniki, da stojimo tako vsi Slovenci na krščanski podlagi in čemu je bilo treba, da se je sploh ustanovila zraven tako dolgo obstoječega društva „Slovenije“ še „Danica“. Vsakdo ima lahko svoje osebno prepričanje, katerega mu nihče ne bode kratil, ker namen dijakov ni, dokler so še dijaki, delovati na političnem polji za narod, ampak na drugih za narod koristnejših poljih, katere je poročevajec Reisner natanko precizoval. Pri teh pa politika nima nič opraviti. Izvedovanje somišljenikov „Danice“ je bilo posneti, da jim je prepis ljub. Resoluciji sta se z ogromno večino proti 13 glasovom sprejeli. Popoldne je bil banket,

katerega se je poleg dijaštva udeležilo mnogo narodnih voditeljev in zastopnikov. Napivalo se je županu Hribarju, ki je omogočil, da se je tako slovesno vršil shod, dež. odborniku in poslancu dr. Tavčarju, deželnicima poslancema dr. Žitniku in dr. Papežu, prof. Levcu in dr. Po banketu so se visokošolci odpeljali v Zgornjo Šiško k rojstni hiši prvega našega pevca Vodnika. Slovesen je bil tudi zvečer komers, pri katerem so sodelovala ljubljanska pevška društva in tamburaško društvo „Zvezda“. Komersu je predsedoval dr. Kušar in starešine zastopanih akad. društev. Komersa so se udeležili tudi slov. krščanski socialisti, katere je dijaštvo pri prihodu pozdravilo. Phil. Majcen se je v navdušenem govoru zahvaljeval beli Ljubljani in nje dičnemu županu Hribarju. Ker so bili akademiki tako prijazno in prisrčno sprejeti, da mora v resnici vsak obmejen Slovenec zreti na Ljubljano, kot kulturno središče slov. naroda. Jur. Vodušek je v svojem govoru obžaloval, da se ni moglo na shodu razpor poravnati. Odgovarjal je krščanski delavec Gostinčar, povdarjajoč razpor, nakar je nastal hrup in so na to „Daničarji“ in krščanski delavci zapnstili vrt. V nedeljo 21. avgusta so bili dopoldne dijaki v „Narodnem domu“ pogoščeni, kjer so jim narodne dame stregle. Ob tej priliki se je slovesno pripel na zastavo akad. društva „Triglav“ srebrn lavorjev venec, katerega so podarile narodne dame ljubljanske. Popoldne so se dijaki odpeljali v Kranj, kjer so jih na kolodvora pozdravila Kranjska narodna društva s „Sokolom“ na čelu. Pri sprevodu v mesto so jih Kranjske dame obsipale s šopki in v Čitalnici je dijaštvo pozdravil kranjski župan g. ces. svetnik Šavnik. Potem se je sprevod pomikal na pokopališče, kjer se je na slovesen način položilo vence na grobove pesnikov Prešerna in Jenka ter umrlega tehnika Omerse. Prosta zabava na vrtu gostilne P. Mayer-ja in ples v čitalniških prostorih sta bila živahna. Izlet na Šmarjetno goro je vsled dežja izostal.

— „**Glasbena Matica**“ v Ljubljani je na svojem izvanrednem zboru dne 20. avgusta izvolila svojim častnim članom mnogoletnega in velezasluznega bivšega predsednika g. Fr. Ravniharja in je sklenila najeti posojilo 4500 gld. za pokritje stavbenih stroškov ter je v nekoliko premenila društvena pravila.

— **Konjska dirka v Št. Jerneju** Dne 4. septembra se vrši v Št. Jerneju jubilejska konjska dirka. Za dirko je na razpolago v vsem 12 daril v skupnem znesku 1000 kron. Tem povodom bo premovanje konj istotam in nakupovanje konj za vojno.

— **Zaveza kranjskih gasilnih društev** je dne 21. avgusta praznovala cesarski jubilej in svojo desetletnico. Zbrali so se tem povodom v Ljubljani zastopniki 57 gasilnih društev. Po sv. maši v stolni cerkvi je ob 9. uri dopoldne na starem strelišču otvoril zborovanje zavezin načelnik g. Fr. Doberlet. Slavnostni govor je imel zavezin tajnik g. Fr. Trošt. Povdarjal je, da se je še-le za vladu cesarja Franca Jožefa I. pričelo gasilstvo in bujno razvilo. Hvaležnost mora navdajati za to vse človekoljube. Govornik pozove navzoče, da presvitlemu cesarju zakličejo „Slava“. Se z navdušenjem pritrdi. Izvoli se deputacija treh gospodov, ki se naj pokloni deželnemu predsedniku s prošnjo, da na najvišje mesto sporoči izraz udanosti kranjskih gasilcev. Slavnostnemu zborovanju je sledilo navadno zavezino. Načelnik Fr. Doberlet pozdravi zastopnika dež. odbora g. ces. svetnika Iv. Murnika in ljubljanskega župana g. Iv. Hribarja. Oba se zahvalita in obljubita nadaljne podpore dežele in mesta. Iz poročila tajnika in blagajnika je posneti, da šteje zaveza po desetletnem obstanku 84 gasilnih društev izmed 98, ki obstoje na Kranjskem. Ml. nolo leto je imela zaveza 1752 gld. 30 kr. dohodkov in toliko stroškov. Ponesrečenim gasilcem se je izplačalo 131 gld. podpore. Poročili se vzameta odobrenje na znanje. V odbor so bili izvoljeni dosedanji odborniki in sicer gg.: Ahčin, Do

berlet, Fajdiga, Guštin, Juvančič; Papler, Petrič, Rütting, Štrigelj in Trošt. Po zborovanju je bil skupen obed v Hatnerjevi pivarni, pri katerem je svirala godba.

— **V c. kr. strokovno šolo za keramiko (lončarstvo in pečarstvo) v Cnojmu** se sprejme s šolskim letom 1898/9 28 učencev v I. tečaj. Sprejem se vrši dne 13. 14. in 15. septembra t. l. Vnanji morejo vložiti pismene sprejemne prošnje. Kdor hoče biti sprejet mora dokazati, da je dovršil ljudsko šolo ali spodnje razrede kake srednje šole. Sicer je treba delati vzprejemni izpit. Inozemcem ni treba plačati niti vsprejemnine niti šolnine.

— **Vseslovenska delavska slavnost.** Vspored vseslovenskega shoda kršč. socialnih delavcev in slavnosti blagoslovljenja zastave „Slov. kršč. socialne zveze“ se je določil tako-le: V soboto, dne 17. septembra: Ob polu 8. uri zvečer sijajna bakljada po mestu z godbo, serenada presvetlemu gosp. knezoškofu in blagorodni kumici gospej Pollakovi. Po serenadi priredi na vrtu Virantove restavracije „Slov. krščansko socialna zveza“ večer na čast došlim gostom. V nedeljo, dne 18. septembra: Ob 8. uri zjutraj zbero se društva na Turjaškem trgu pred „Katoliškim Domom“, odkoder odkorakajo z godbo na čelu v nunsko cerkev. — Blagoslovljenje zastave, govor, sv. maša. — Obhod po mestu. — Slavnostno zborovanje v veliki dvorani „Katoliškega Doma“. — Skupni obed pri „Virantu“. — Po obedu ogledovanje mesta. — Ob polu 4. uri popoldne na okrašenem Virantovem vrtu velika ljudska veselica v proslavo jubileja Njegovega Veličanstva cesarja s sodelovanjem raznih pevskih društev, godb, prologom, slavnostnim govorom, šaljivo loterijo itd. — Vstop udom slavnih društev brezplačen. Podrobni vspeled sledi. — Slavna društva se prosijo, da nemudoma naznanijo svojo vdeležbo in točno zabeležijo število udeležencev in čas dohoda glavnemu tajniku g. Luki Smolnikarju, stolnemu vikariju v Ljubljani. Vdeleženci, ki žele prenočišča, naj to pravočasno naznanijo, ako se slavnosti vdeležijo z zastavo. Slavna pevska društva se opozarjajo, da morajo pevske točke, katere nameravajo peti, tudi naznaniiti poleg vdeležbe pristojnim oblastvom. Prosijo se, da pevske točke ob enem naznanijo tudi pripravljalnemu odboru. Če kako društvo pomotoma ni prejelo vabila, prosimo je oproščenja in blagohotnega obveščanja. Na naši slavnosti je vsakdo dobrodošel, kdor slovensko čuti in pošteno misli. Slavnost naša bodi slavnost slovenskih mas. Za posameznike veljajo objave v časopisih. Na svidenje 17. in 18. septembra v Ljubljano. Slavnostni odbor.

— **»Der Süden«, Organ für die politischen culturellen und wirtschaftlichen Interressen der Kroaten und Slovenen.** Prejeli smo 4. številko tega lista. Tudi ta je pomnožena s prilogo. Vsebina je sledeča: Slovanska vzajemnost — (kako ja razlagati v smislu govora gospoda dr. poslanca dr. Ferjančiča pri učiteljskem zborovanju v Ljubljani); — občina in politika ali brezpravne razmere v Istriji (temeljiti članek odličnega rodoljuba iz Istri) — nadaljevanje zborovanja slovenskih odvetnikov, notarjev proti graški nadsodniji. Dalje obsega list razne zanimive novice iz Štajerske, Koroške in Kranjske (obširen opis zborovanja slovenskega učiteljstva), novosti iz Hrvaške, Istrije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Mej raznoterostmi je članek „Hrvatska politika“ posnetek iz hrvaškega tednika v Dubrovniku „Crvena Hrvatska“. — Ker je ta list, kakor obče priznано, v sedanjih žalostnih političnih dobi Slovincem in Hrvatom živo potreben, mora vsak pravi rodoljub smatrati svojo dolžnost, da list po svojih močeh podpira, kar stori najprvo in najlaglje s tem, da postane naročnik. — Naročnina znaša od avgusta do konca leta samo eden goldinar. Uredništvo in upravništvo: Dunaj I. Plankengasse 4.

— **Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju** prejelo je meseca julija raznih daril. Darovali so p. n. gg. Stanko Pirnat, c. kr. notar v Mokronogu, 10 gld.;

dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Gorici, 5 gld.; gospa Karolina Lapajne, v Idriji, 5 gld.; g. Ivan Šepic, župan okolice konjiške, 5 gld.; gospica Franica Picek, v Ribnici 3 gld.; veleč. g. Anton Ledenik, župnik v Ločah pri Konjicah, 3 gld.; vč. g. V. Koln, provizor v Reki v Savinjski dolini, 3 gld.; vč. g. Ivan Plevanič, župnik v Soteski, 3 gld.; vč. g. Josip Juršič, dekan pri sv. Lenartu v Slov. goricah, 2 gld.; Jurij Pfeifer, v Novem mestu, 2 gld.; vč. g. Val. Mikuš, župnik pri Sv. Juriju ob južni železnici, 2 gld.; vč. g. Jak. Krušič, župnik pri Sv. Andražu pri Velenju, 2 gld.; dalje so darovali vč. gg.: Vilibald Venedig, župnik v Ormožu, Josip Zagajšek, župnik na Muti, gg. L. Dursage v Radovljici, Egidij Fux, c. kr. poštar v Ljubnem, Janez Pušavec, c. kr. sodni uradnik v Kranjski gori, France Guštin, trgovec, mestni svetnik itd. v Metliki, Janez Detiček v Poljčanah, Jos. Mihelič, c. kr. dež. sodnije svetnik v Šoštanjju, dr. Rupert Dežek, c. kr. notar v Zatičini, Jernej Sbil, trgovec v Mokronogu po 1 gld. vč. g. Fvan Rajčević, kurat v Trnji in gosp. Martin Poljak v Ajdovcu po 50 kr. Za vse darove bodi iskrena zahvala. Ker je društvo letos podpiralo nad 50 revnih vrednih dijakov ter je namen razdelilo vsak mesec več kot 100 gld., treba je novih daril za bodoče šolsko leto. Darove bode tudi na dalje hvaležno prejemal vč. g. Franc Jančar, monsignor, župnik nemškega vit. reda, papežev častni komornik, Dunaj I. Singerstrasse 7.

— **Umrli.** V Kamniku je dne 16. t. m. umrl ravnatelj zdravišča in stavbeni podjetnik g. Fr. Prašnikar. — V Trsteniku pri Kranji je dne 16. t. m. na nagloma umrl ondotni župnik g. Jan. Dolžan. N. v m. p.

— **Obstrelil se je** v Britofu pri Kranji posestnikov sin Al. Zabret, ko je streljal s topiči tako močno, da je vsled opeklin umrl. Streljal je svojemu očetu na čast, ker je bil županom izvoljen.

— **Toča** je pobila dne 21. avgusta po Homški in Šmarški občini pri Mengšu.

— **Nesreče.** Na Kleku nad Jesenicam je padel v neko brezдно 16letni Ivan Lončar in se ubil. Nabiral je planinke. — V papirnici v Goričanah se je ponesrečil delavec Val. Košenina. Stroj mu je prepral trebuh. — V Vrbi pri Radovljici je padel 56letni hlapec s svisel, kjer je imel ležišče in se ubil. — Neki sprevoznik je na progi Pontabelj-Dunaj mej vožnjo pal z vlaka in se ubil.

— **Požari.** Dne 2. avgusta je nastal ogenj pri posestnici Ani Praznik v Hrastoljah pri Skocijanu pri Mokronogu. Ogenj se je razširil in uničil dve hiši in pet gospodarskih poslopij. Škode je do 1200 gld. Zažgali so otroci. — Dne 4. avgusta je strela udarila v pod posestnika Franca Kirarja v Grmovljah pri Škocijanu. Zgoreli sta dve hiši in pet gospodarskih poslopij ter tri svinje. Škode 1800 gld. Prav občutno se je pogrešalo pri teh dveh požarih, da ni bilo nobene brigalnice na razpolago. — Pogorel je na Veliki Šmaren dan posestnik Andrej Doleneč v Dravljah pri Ljubljani. Škode je 2000 gld. Zažgal je 6leten otrok. Vrlo so delali pri požaru gasilci iz Št. Vida. — Istega dne je pogorel neki gospodar v Stožicah pri Ježici pri Ljubljani. Vžgala je strela. — Iz Radovice na črnomaljskem se poroča, da je dne 13. avgusta pogorelo v Supotah pri Sočicah v Žumberku 25 gospodarjev. Zažgali so otroci. — Dne 15. avgusta je pogorelo v Pševem pri Kranji 5 gospodarjev. Otroci zažgali. — Dne 18. avgusta sta pogorela na Dol. Dobrovi dva gospodarja. Otroci zažgali.

— **Nesreča na železnici.** Iz Dunaja poročajo, da sta dne 8. avgusta na postaji Gmünd na Franc-Jožeovi železnici trčila osobni vlak in brzovlak. Sedem oseb je bilo nevarno ranjenih, 21 pa lahko ranjenih. Kriv je strojevodja poštnega vlaka, ker je prehitro vozil in se ni menil za svarilne signale.